

21 Ορολογικοί πόροι ΟΡΟΣΗΜΟ: επιμέλεια, ταξινόμηση και αποτελέσματα

Κανέλλα Πουλή, Μαρία-Ζαφειρώ Τσιούλη, Πένυ Λαμπροπούλου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της ανακοίνωσης αποτελούν τα γλωσσάρια ΟΡΟΣΗΜΟ, τα οποία καταρτίστηκαν με βάση συλλογές όρων που είχε διατεθεί από ειδικούς σε ποικίλα θεματικά πεδία. Παρουσιάζονται η διαδικασία και τα αποτελέσματα επεξεργασίας με στόχο τη γλωσσική επιμέλεια των όρων, την αντιμετώπιση προβληματικών περιπτώσεων, την επικαιροποίηση και θεματική αναταξινόμηση του υλικού σύμφωνα με τις νεότερες θεωρητικές αρχές ορολογίας και λεξικογραφίας. Τα γλωσσάρια διατίθενται στην ερευνητική κοινότητα μέσω της υποδομής clarin-el.

Terminological resources OROSSIMO: curation, classification and results

Kanella Pouli, Maria-Zafeiro Tsiouli, Penny Labropoulou

ABSTRACT

The OROSSIMO terminological glossaries have been based on the term collections provided in the past by experts in various domains. This paper presents the process and results of their curation (linguistic curation, treatment of problematic records, update and new classification of the terms) in accordance to more recent theoretical principles of terminology and lexicography. The glossaries are available to interested researchers via the Research Infrastructure clarin-el.

0 Εισαγωγή

Αντικείμενο της ανακοίνωσης αποτελούν τα ορολογικά γλωσσάρια ΟΡΟΣΗΜΟ, τα οποία συγκεντρώθηκαν στη διάρκεια παλαιότερου ερευνητικού έργου, ως τμήμα ενός ευρύτερου πόρου που περιλαμβάνει και συλλογές κειμένων σε ποικίλα θεματικά πεδία. Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζονται η διαδικασία και τα αποτελέσματα επιμέλειας και επικαιροποίησης των γλωσσαρίων με στόχο τη διάθεσή τους στο ευρύτερο κοινό.

1 Περιγραφή του αρχικού υλικού και της πρώτης φάσης επεξεργασίας

Σύμφωνα με τους στόχους που είχε θέσει αρχικά το πρόγραμμα ΟΡΟΣΗΜΟ, οι ορολογικοί πόροι που συγκεντρώθηκαν αποτελούνταν από

- συλλογές κειμένων στην ελληνική γλώσσα σε ποικίλα θεματικά πεδία, και
- γλωσσάρια των όρων που εμπεριέχονται στα κείμενα αυτά με τα μεταφραστικά τους ισοδύναμα στην αγγλική γλώσσα.

Όπως αναλύεται και στο [1], η κατάρτιση των πόρων αυτών ακολουθούσε την κειμενοκεντρική προσέγγιση, με στόχο να χρησιμοποιηθούν σε ερευνητικές εργασίες Επεξεργασίας Φυσικής Γλώσσας, όπως εξαγωγή όρων από κείμενα, αυτόματο εντοπισμό όρων σε κείμενα, ανάπτυξη εφαρμογών υποβοήθησης του μεταφραστικού έργου κτλ.

Υπό το πρίσμα αυτό, τα συγκεκριμένα γλωσσάρια δεν αποτελούν μια πλήρη και συστηματική καταγραφή των ορολογιών¹ των θεματικών πεδίων. Συνίστανται σε απλούς καταλόγους των όρων που εμπεριέχονται στα κείμενα του κάθε πεδίου όπως έχουν σταχυολογηθεί από τους ίδιους τους διαθέτες. Οι ίδιοι οι διαθέτες, κυρίως συγγραφείς των κειμένων και ένας εκδότης επιστημονικών συγγραμμάτων, ήταν γνώστες του εκάστοτε επιστημονικού πεδίου αλλά χωρίς να έχουν απαραίτητα γνώσεις ορολογίας², ορογραφίας ή γλωσσολογίας.

Με βάση τις προδιαγραφές του έργου, ο διαθέτης ήταν υποχρεωμένος για κάθε κείμενο που παρέδιδε, να επισυνάψει

- τους όρους που αυτό περιείχε σε ξεχωριστό αρχείο απλού κειμένου (plain text), σύμφωνα με το πρότυπο "Ελληνικός όρος; αγγλικός όρος; παρατηρήσεις", δηλαδή: ανά γραμμή, τον ελληνικό όρο, το μεταφραστικό του ισοδύναμο στην αγγλική γλώσσα, καθώς και επεξηγηματικά σχόλια, όπου αυτό θεωρούνταν απαραίτητο,
- συνοδευτικό ενημερωτικό αρχείο με τα βιβλιογραφικά στοιχεία του κειμένου (τίτλο, συγγραφείς, κτλ.) και το ειδικό θεματικό πεδίο (και, προαιρετικά, υποπεδίο ή/και υποπεδία) στο οποίο ανήκει.

Στην πρώτη φάση του έργου, το υλικό αυτό το επεξεργάστηκαν γλωσσολόγοι με στόχο τη σύνδεση κειμένων και όρων. Η επεξεργασία είχε στόχο την κανονικοποίηση των κειμένων

¹ Ο όρος "ορολογία" στο σημείο αυτό αναφέρεται στο σύνολο των όρων ενός θεματικού πεδίου [2].

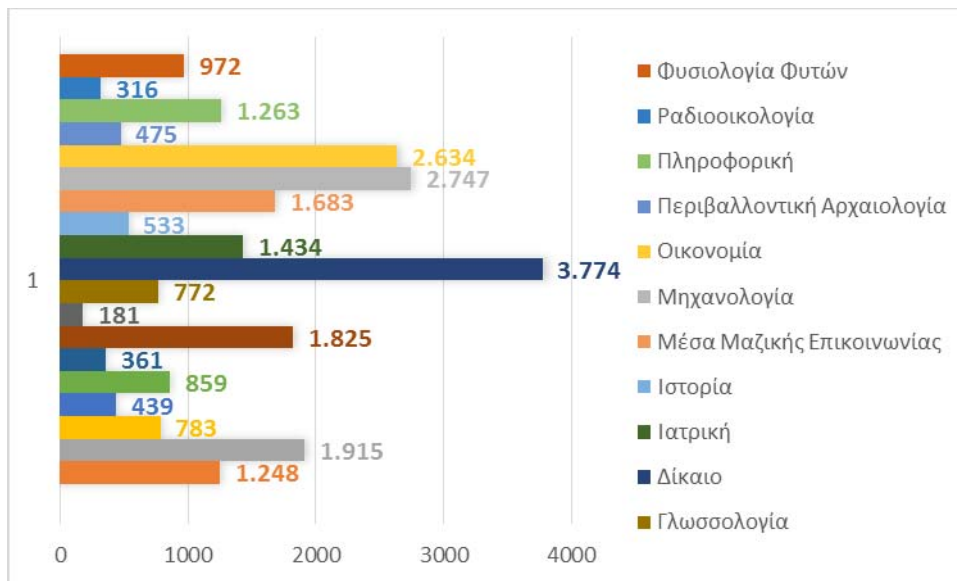
² Ο όρος "ορολογία" στο σημείο αυτό αναφέρεται στον επιστημονικό κλάδο που μελετά τις σχέσεις μεταξύ των εννοιών και των κατασημάνσεών τους καθώς και στις σχετικές εργασίες συλλογής, επεξεργασίας, διαχείρισης και παρουσίασης των ορολογικών δεδομένων [2].

και των όρων και την αποθήκευσή τους σε ειδικό ορολογικό περιβάλλον που υποστηρίζει τη διασύνδεση κειμένων και όρων και την μεταξύ τους πλοήγηση.

Στην παρούσα ανακοίνωση περιγράφουμε τη δεύτερη φάση επεξεργασίας που αποφασίστηκε με σκοπό να διατεθούν τα γλωσσάρια (και οι συλλογές των κειμένων) ως ξεχωριστοί πόροι και σε μορφή που θα τα καθιστά εύκολα προσβάσιμα από το ευρύτερο κοινό και αξιοποιήσιμα από ποικίλες εφαρμογές.

2 Νέα θεματική ταξινόμηση του υλικού

Το αρχικό υλικό, μετά την πρώτη επεξεργασία, περιελάμβανε 24.214 όρους σε 19 θεματικά πεδία, όπως τα είχαν προτείνει οι ίδιοι οι ειδικοί (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Αριθμός όρων ανά θεματικό πεδίο

Στην παρούσα φάση για την κατάρτιση των ανανεωμένων γλωσσαρίων, υιοθετήθηκαν οι διεθνείς πρακτικές θεματικής ταξινόμησης με χρήση ελεγχόμενων λεξιλογίων (controlled vocabularies). Για τον σκοπό αυτό επιλέχθηκαν δύο διεθνώς αναγνωρισμένα συστήματα ταξινόμησης, το Dewey Decimal Classification (DDC)³ και ο πολύγλωσσος θησαυρός της Ευρωπαϊκής Ένωσης Eurovoc⁴.

³ https://en.wikipedia.org/wiki/Dewey_Decimal_Classification

⁴ <http://eurovoc.europa.eu/>

Δεδομένου ότι δεν υπήρχε λόγος να αμφισβητηθεί η αρχική ταξινόμηση των όρων που είχε γίνει από ειδικούς, αποφασίστηκε η αντιστοίχιση στα δύο συστήματα να γίνει με βάση τα προηγούμενα πεδία (βλ. Πίνακα 1). Δηλαδή, ο κάθε όρος διατηρεί ως συνοδευτική πληροφορία το θεματικό πεδίο (και υποπεδίο/α) της αρχικής ταξινόμησης, και επιπρόσθετα ταξινομείται ως προς DDC και Ευρονος. Επίσης, για να αποφευχθεί ο κατακερματισμός των γλωσσαρίων σε πολλά θεματικά πεδία με μικρό αριθμό όρων, χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα πρώτα δύο επίπεδα ιεραρχίας του κάθε ταξινομικού συστήματος. Για παράδειγμα, το πεδίο *Γλωσσολογία* αντιστοιχίζεται κανονικά στον υποτομέα *Linguistics* του θησαυρού Ευρονος, ο οποίος ανήκει στο ακόλουθο ιεραρχικό δέντρο:

Κατά συνέπεια, το γλωσσάριο γλωσσολογικών όρων ταξινομήθηκε στον υποτομέα *Humanities* ως προς Ευρονος.

Πίνακας 1: Αντιστοίχιση θεματικών πεδίων ΟΡΟΣΗΜΟ με DDC και Ευρονος

Αρχικά θεματικά πεδία	Κατηγορίες DDC	Τομείς θησαυρού EUROVOC
Ιατρική	610 Medicine & health	2841 Health, medical science
Ιστολογία		
Ανοσοχημεία		
Γενετική		
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	770 Photography, computer art, film, video	2831 Culture and religion
Ανθρωπολογία	300 Social Sciences	3611 Humanities
Αστρονομία	520 Astronomy	3606 Natural and applied sciences
Ραδιοοικολογία	570 Biology	3606 Natural and applied sciences
Βιολογία		
Γεωπονική		
Φυτολογία		
Φυσιολογία φυτών		
Γενετική		
Πληροφορική	000 Computer science, information & general works	3606 Natural and applied sciences
Οικονομία	330 Economics	16 Economics
Οικονομετρία		
Μηχανολογία	620 Engineering	6821 Mechanical engineering

Ιστορία	900 History	3611 Humanities
Αρχαιολογία		
Παλαιοντολογία		
Γεωλογία	550 Earth sciences & geology	3606 Natural and applied sciences
Δίκαιο	340 Law	12 Law
Νομικά		
Γλωσσολογία	410 Linguistics	3611 Humanities

3 Επεξεργασία ορολογικού περιεχομένου

3.1 Μορφή όρου

Ως προς τη **μορφή του όρου** ακολουθήθηκαν οι συνήθεις λεξικογραφικές αρχές για τη λημματική μορφή (π.χ. ονομαστική ενικού για τα ουσιαστικά, α' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα οριστικής για τα ρήματα κτλ.). Έτσι, για παράδειγμα, και στις δύο γλώσσες, διορθώθηκαν όροι που βρίσκονταν στον πληθυντικό αριθμό ή σε γένος διαφορετικό από το αρσενικό, εφόσον ο όρος αυτός απαντά στους τύπους αυτούς⁵. Τέλος, παλαιότερες μορφές της ελληνικής αντικαταστάθηκαν με τις νεότερες μορφές εφόσον αυτές όντως χρησιμοποιούνται στη νέα ελληνική (π.χ. η κατάληξη *-ης* των θηλυκών ουσιαστικών σε *-η*, των ουσιαστικών σε *-ων* έγινε *-οντας* κτλ.).

Για τους **πολυλεκτικούς σύμπλοκους όρους**, επιλέχθηκε να κωδικοποιηθούν με τη συνηθέστερη στον λόγο σειρά για την κάθε γλώσσα, όπως "επίθετο + ουσιαστικό" (π.χ. *δικαστικός ακτιβισμός*, *judicial activism*).

Ειδικής αντιμετώπισης έτυχαν οι **παρενθέσεις**, οι οποίες χρησιμοποιούνταν από τους διαθέτες για να δηλώσουν συνώνυμους όρους, το συγκείμενο ενός όρου, ή άλλες πληροφορίες. Ως γενική αρχή αποφασίστηκε οι παρενθέσεις να διαγραφούν, και η πληροφορία που περιείχαν να καταχωριστεί στο καταλληλότερο πεδίο. Ενδεικτικά:

- *αποσυγκέντρωση (διασπορά)*: το *διασπορά* καταχωρήθηκε ως συνώνυμο
- *πρηγισμός (προσανατολισμός παλάμης)*: καταχωρήθηκε ως σχόλιο
- *κακοήθης (όγκος)* ⇔ *malignant*: δημιουργία δύο εγγραφών: *κακοήθης όγκος* ⇔ *malignant tumor* και *κακοήθης* ⇔ *malignant*.

⁵ Ορισμένες λέξεις χρησιμοποιούνται στην ορολογία ενός θεματικού τομέα μόνο σε συγκεκριμένους τύπους (π.χ. μόνο στον πληθυντικό), οπότε και καταχωρίστηκαν αντίστοιχα στα γλωσσάρια.

3.2 Διαχείριση συνώνυμων όρων

Στις αρχικές προδιαγραφές είχε ζητηθεί από τους ειδικούς να περιλάβουν για κάθε όρο στην ελληνική ένα μεταφραστικό ισοδύναμο στην αγγλική. Ωστόσο, κατά τον έλεγχο του υλικού εντοπίστηκαν και στις δύο γλώσσες όροι που τους συνδέει σχέση συνωνυμίας, δηλαδή κατασημάνσεις της ίδιας έννοιας με διαφορετική μορφή στη δεδομένη γλώσσα [3].

Συνώνυμοι όροι είχαν ήδη καταχωρηθεί από τους διαθέτες με διάφορους τρόπους, όπως μέσα σε παρενθέσεις στο πεδίο του όρου, χωρισμένοι με κόμματα, σε σχόλιο, κτλ.

Συνώνυμοι όροι προήλθαν και από προηγούμενες ξεχωριστές εγγραφές. Συγκεκριμένα, το ορολογικό υλικό που προέκυψε από τη συνένωση των επιμέρους ορολογιών (λόγω της νέας θεματικής ταξινόμησης) ταξινομήθηκε αλφαβητικά πρώτα στα ελληνικά και μετά στα αγγλικά προκειμένου να εντοπιστούν διπλοεγγραφές. Στην περίπτωση αυτή διακρίναμε τις εξής υποπεριπτώσεις:

- ίδιος όρος και μεταφραστικό ισοδύναμο → διατήρηση μόνο μίας εγγραφής
- ελληνικός/αγγλικός όρος με διαφορετικά μεταφραστικά ισοδύναμα → έλεγχος εάν πρόκειται όντως για διαφορετικές έννοιες. Εφόσον επιβεβαιώθηκε ότι πρόκειται για την ίδια έννοια, έγινε ενοποίηση σε μία εγγραφή με πρόκριση τους ενός όρου και καταχώριση των υπολοίπων όρων ως συνωνύμων. Οι συνοδευτικές πληροφορίες επίσης ενοποιήθηκαν στην ίδια εγγραφή (π.χ. ονόματα διαθετών, καθώς συνήθως οι διπλοεγγραφές οφείλονται σε όρους που προέρχονται από διαφορετικούς διαθέτες). Ενδεικτικά, οι εγγραφές *αμμόπετρα* ⇔ *sandstone* και *ψαμμίτης* ⇔ *sandstone* ενοποιήθηκαν στην εγγραφή: *αμμόπετρα, ψαμμίτης* (συνών.) ⇔ *sandstone*.

Για την επιλογή του **προτιμώμενου όρου**, εάν δεν υποδεικνυόταν ήδη από τον διαθέτη, γινόταν έλεγχος στις συλλογές κειμένων ΟΡΟΣΗΜΟ, σε ειδικά λεξικά και στο διαδίκτυο.

3.3 Διαχείριση συντομευμένων μορφών

Κατά τον έλεγχο εντοπίστηκαν στον κατάλογο και **συντομευμένες μορφές** (βλ. [3]), κυρίως μέσα σε παρενθέσεις, π.χ. *direct memory access* (*dma*). Οι μορφές αυτές καταχωρίστηκαν σε ξεχωριστό πεδίο με προτιμώμενο όρο την πλήρη μορφή του όρου. Στην περίπτωση που ο διαθέτης δεν παρείχε την πλήρη μορφή, ο επιμελητής την προσέθετε, όπου αυτό ήταν δυνατό. Ενδεικτικά:

- **Συντομογραφίες:** *Επιμέλεια* ⇔ *επιμ.*, *Όπως παραπάνω* ⇔ *ο.π.*, *κωδικοποιημένος νόμος* ⇔ *κωδ. ν.*, *codified law* ⇔ *cod.l*

- **Αρκτικόλεξα:** Προεδρικό Διάταγμα ⇔ ΠΔ, Ποινικός Κώδικας ⇔ ΠΚ, *deoxyribonucleic acid* ⇔ DNA, *ribonucleic acid* ⇔ RNA
- **Ακρώνυμα:** Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ⇔ ΑΕΠ, Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ⇔ ΟΗΕ, *American Standard Code for Information Interchange* ⇔ ASCII

3.4 Διαχείριση προβληματικών περιπτώσεων

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου εντοπίστηκαν περιπτώσεις εσφαλμένων ή ακατάλληλων μεταφραστικών αποδόσεων των όρων, δηλαδή περιπτώσεις όπου ο ελληνικός όρος δε συμφωνούσε με την απόδοση που δόθηκε από τον διαθέτη στην αγγλική γλώσσα, ή περιπτώσεις όρων που έχουν αντικατασταθεί με νεότερους⁶. Επίσης, υπήρχαν εγγραφές που δεν είχαν μεταφραστικό ισοδύναμο στη μία ή στην άλλη γλώσσα.

Για τις περιπτώσεις αυτές, διενεργήθηκε περαιτέρω έλεγχος με σκοπό τη διόρθωση ή/και προσθήκη, όπου αυτό ήταν δυνατό, των όρων που έλειπαν. Ο έλεγχος γινόταν με αναζήτηση στις συλλογές κειμένων ΟΡΟΣΗΜΟ, σε ειδικά γλωσσάρια και λεξικά, και στο διαδίκτυο. Όταν κατά την αναζήτηση ενός όρου δεν εμφανίζονταν αποτελέσματα, ο όρος απορρίπτονταν (π.χ. *αφινοφόρηση*) ή αντικαθίστατο από κάποιον δόκιμο.

Κατηγορία προβλήματος	Αρχική εγγραφή	Διόρθωση
Ακατάλληλες μεταφραστικές αποδόσεις	<i>υπερινσουλιτισμός αυτόματος</i> ⇔ <i>increased product of glucose</i>	<i>αυτόματος υπερινσουλιτισμός</i> ⇔ <i>spontaneous hyperinsulinism</i> (πηγή: IATE)
Ακατάλληλες μεταφραστικές αποδόσεις	<i>αντιδιουρητική δράση</i> ⇔ <i>jaundice</i>	<i>αντιδιουρητική δράση</i> ⇔ <i>antidiuretic action</i> και <i>ίκτηρος jaundice icterus</i>
Απουσία όρου	<i>αρχή της ισοτιμίας των κρατών-μελών</i>	⇔ <i>principle of equality between Member States</i> (Πηγή: europa1, eurlex)
Απουσία όρου	<i>βιοστασία</i>	<i>biostasis, biostasy</i> (Πηγή: http://www.eleto.gr/download/Bodies/Geoterms_Glossary.pdf)
Αδόκιμος όρος	<i>νεανικός διαβήτης</i> ⇔ <i>juvenile diabetes</i>	<i>διαβήτης τύπου 1</i> ⇔ <i>diabetes type 1</i>

⁶ Σε αρκετές περιπτώσεις η ανάγκη αντικατάστασης των όρων οφειλόταν στην εξέλιξη του τομέα και την ανακάλυψη νέων επιστημονικών ευρημάτων, τα οποία οδηγούσαν στη δημιουργία νέων συγγενών εννοιών και, κατά συνέπεια, την ανάγκη κατασήμενσης των εννοιών αυτών με νέους όρους.

4 Συνοδευτικές πληροφορίες όρου

Οι διαθέτες, εφόσον το επιθυμούσαν, μπορούσαν να δώσουν διάφορες πληροφορίες στο πεδίο του σχόλιου. Οι πληροφορίες αυτές κρίθηκε καλύτερο να διακριθούν σε ξεχωριστά πεδία, ανάλογα με τον τύπο πληροφορίας.

Συνοδευτικές πληροφορίες προστέθηκαν επίσης και από τους επιμελητές του υλικού.

Κατά συνέπεια, τα συνοδευτικά πεδία ενός όρου στην τελική μορφή των γλωσσαρίων είναι τα εξής:

- **Σχόλια διαθέτη:** Στο πεδίο αυτό παραμένει κάθε γενική πληροφορία ή παρατήρηση. Ειδικότερα, το πεδίο αυτό φιλοξενεί παραδείγματα από τη χρήση του ελληνικού ή αγγλικού αντίστοιχα όρου στον λόγο, επεξηγήσεις αναφορικά με το θεματικό πεδίο ή τον εξεταζόμενο όρο, τη χρήση του όρου ή τους περιορισμούς στη χρήση του, την απόδοση ενός όρου στη ξένη γλώσσα ή τις δυσκολίες απόδοσης του, την ανυπαρξία όρου σε μία από τις δύο γλώσσες κτλ.

Τύπος πληροφορίας	Όρος	Σχόλιο
παρατήρηση για τον προτιμώμενο όρο και τα συνώνυμα	<i>Αμερικανικός δομισμός</i> με συνώνυμο <i>Αμερικανικός στρουκτουραλισμός</i>	Ο "δομισμός" αποδίδεται και ως "στρουκτουραλισμός" επίσης, σε παλαιότερα συνήθως κείμενα ή πλέον με μία δόση υποτίμησης
συγκείμενο	<i>εκβλάστηση</i>	εκβλάστηση σποριών
σχόλιο για τον όρο	<i>quartz tip</i>	May be either conical or chisel point
σχόλιο για τη μετάφραση	<i>to be confirmed</i> με συνώνυμο <i>to be upheld</i>	Η πρώτη απόδοση στην αγγλική γλώσσα αφορά κυρίως στην επικύρωση αποφάσεων ενώ η δεύτερη στην επικύρωση νόμων, συνθηκών κ.λπ.

- **Ορισμός:** Στο πεδίο του ορισμού μετακινήθηκαν τα αντίστοιχα σχόλια των διαθετών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έγινε στη φάση αυτή αξιολόγηση της ποιότητας των ορισμών, προσπάθεια κανονικοποίησής τους ή προσθήκη νέων ορισμών από τους επιμελητές. Ενδεικτικά παραδείγματα:
 - *Ιζηματογενής:* ο γεννηθείς από τα ιζήματα
 - *kit:* A set of articles or implements used for a specific purpose (a survival kit)
- **Προέλευση:** Το πεδίο της προέλευσης προστέθηκε από τους επιμελητές καθώς εντοπίστηκαν αρκετές περιπτώσεις άμεσων δανείων από άλλες γλώσσες που χρησιμοποιούνται στα ελληνικά και αγγλικά ως όροι, όπως εκφράσεις της λατινικής

κυρίως στη νομική γλώσσα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, κυρίως από τα λατινικά, παραμένουν με την αρχική μορφή ως παγιωμένες εκφράσεις, ενώ νεότερες περιπτώσεις άμεσων δανείων έχουν μεταγραφεί με ελληνικούς χαρακτήρες. Ο επιμελητής καταγράφει στο πεδίο προέλευσης τη γλώσσα από την οποία προέρχεται η μορφή και διατηρεί στο πεδίο του σχόλιου τα αρχικά σχόλια του διαθέτη.

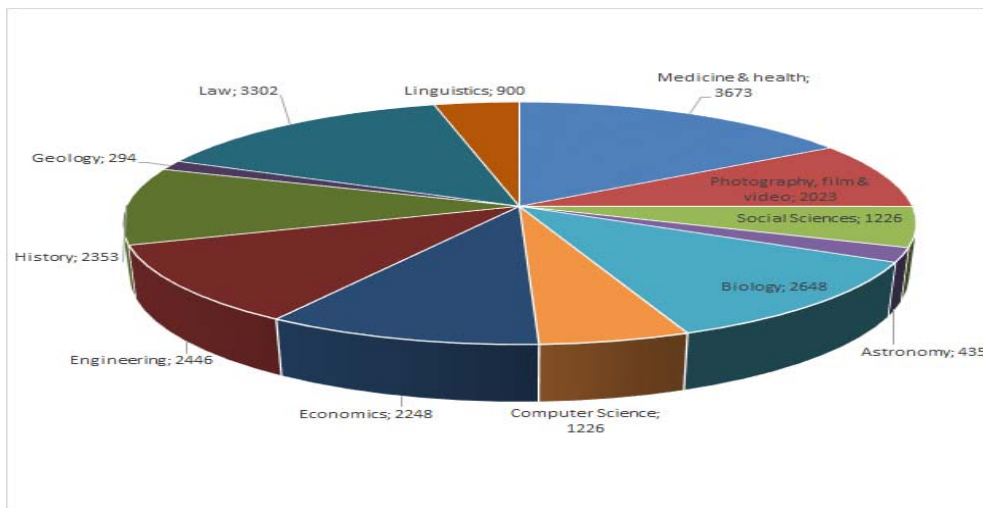
Όρος	Προέλ.	Όρος	Προέλ.	Σχόλιο διαθέτη
κοινοτικό κεκτημένο		acquis communautaire	γαλλ.	Γαλλικός όρος που έχει επικρατήσει και στην αγγλική γλώσσα
in media res	λατ.	in media res	λατ.	Ο όρος παραμένει αμετάφραστος από τα λατινικά σε όλες τις γλώσσες
τοκ-σόου	αγγλ.			Οι έως τώρα μεταφράσεις του όρου στα ελλ. δεν έχουν επικρατήσει, αν και έχουν προταθεί νεολογισμοί του τύπου <i>λογοθέαμα</i> , που φαίνεται να μπορούν να επιβιώσουν από πλευράς επικοινωνιακότητας

- **Σχόλιο επιμελητή:** Σε αυτό το πεδίο καταχωρίστηκαν όλες οι επιπλέον πληροφορίες που προστέθηκαν από τον επιμελητή. Για παράδειγμα, στην περίπτωση όπου ο επιμελητής προχωρούσε στη συμπλήρωση ή διόρθωση αντίστοιχα μίας εγγραφής, ήταν υποχρεωμένος να παραθέσει στο πεδίο αυτό σχόλιο αναφορικά με την πηγή του.

5 Αποτελέσματα επεξεργασίας

Ως αποτέλεσμα της διαδικασίας επεξεργασίας που περιγράφηκε παραπάνω, καταρτίστηκαν τα τελικά γλωσσάρια ως αρχεία με τη μορφή **πίνακα**, μια μορφή που κρίνεται αρκετά φιλική και εύχρηστη ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί σε πολλαπλές εφαρμογές και ακόμα και από χρήστες που δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με τον υπολογιστή. Καταρτίστηκαν 12 θεματικά γλωσσάρια σύμφωνα με την ταξινόμηση κατά DDC (βλ. διάγραμμα 2) και 1 γλωσσάριο που περιλαμβάνει όλους τους όρους. Τα γλωσσάρια είναι ανοιχτά διαθέσιμα σε όλους τους ερευνητές με άδεια χρήσης CC-BY⁷ μέσω της υποδομής clarin-el (www.clarin.gr).

⁷ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Διάγραμμα 2: Ορολογικά γλωσσάρια ΟΡΟΣΗΜΟ με βάση την ταξινόμηση κατά DDC

6 Βιβλιογραφία

- [1] Μάντζαρη, Έ., Γαβριηλίδου, Μ., Λαμπροπούλου, Π. & Καραγιάννης, Γ. "Συλλογή ηλεκτρονικών ορολογικών πόρων: μεθοδολογία και αποτελέσματα", 2ο Συνέδριο *Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία*, 1999.
- [2] Βαλεοντής Κ., Μάντζαρη Ε. "Η γλωσσική διάσταση της Ορολογίας: Αρχές και μέθοδοι σχηματισμού των όρων", *1st Athens International Conference on Translation and Interpretation. Translation: Between Art and Social Science*, 2006.
- [3] Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 402:2010. *Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι*.

Κανέλλα Πουλή, Μαρία-Ζαφειρώ Τσιούλη, Πένυ Λαμπροπούλου

Ερευνήτριες ΙΕΛ/Ε.Κ. Αθηνά

Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου (ΙΕΛ)

Ηλ.ταχ.: kanella@ilsp.gr, tsiouli@ilsp.gr, penny@ilsp.gr